

Letters voor het leven
(November, 2023, Den Bosch)

“Er loopt een lijn,
Of eerder nog een boogje,

Ik wil weten wie of wat je bent,
Jij, sierlijke slinger,

Ik weet nog dat ik voor het eerst,
Het verschil zag tussen een letter en ‘n streepje,

Dat leerde ik van de oogarts, die mij een boek gaf, zodat ik kon kijken of de letters nu wél los
waren, en geen lijnen meer,

Ik deed haar open en lachte,
“Wat zie je?” vroeg de man,

Ik zie een ballerina die haar schoentjes in inkt doopte en over de pagina danste,
Ik mag haar een van bovenaf zien meneer,
Het is magisch,

‘N driejarige met jampotglazen op verkenning in de wereld van woorden,

Toen ik vijf was vertelde mijn juf me,
“Als je kunt lezen hoef je je nooit te vervelen,
er zijn altijd verhalen van avontuur en vol met fantasie te meer.”

Die magie, leerde ik met de jaren dieper kennen door de ogen van Sjackie,
Ik proefde zowaar elke druppel chocolade. An de fabriek op mijn lip,

En dat is nu wat ze ‘woordenschat’ noemen, tenminste dat denk ik, zo van: élk kind zou toch
recht moeten hebben op de onmetelijke waarde, de schat die woorden vormen.

Zij nemen ons mee naar toekomsten die nog niet bestaan, naar het verleden van elk leven
voor ons, naar plekken vol weelde en ruimteschepen afreizende tot aan het einde van wat er
nu weten, en daar voorbij

Woorden leren ons andere landen en culturen kennen, óók als we niet genoeg bezitten om
in de gelegenheid te zijn vakantie te vieren buiten de grenzen van Nederland,

Woorden zijn vrienden wanneer je eenzaam en alleen bent, ze zijn de eerste stap in elk
compromis,

Woorden zijn de spraakmakende tolk van onze interne wereld gedeeld met de ander, elkaar
begrijpen, samen kunnen lezen en schrijven is niet voor niets ‘n gezegde,

Woorden zijn ook hét enige dat de basis legt voor onze zelf-liefde, ons zelf-vertrouwen, de woorden die wij leren te beheersen als kind, vormen de basis voor de stem, die ons leven aan onszelf narreerd,

Ik vraag je, juf, meester, meneer en mevrouw achter de balie van de bibliotheek, wethouder, minister,

Geef mij alle woorden, die broodnodige basis, die levenslang van mijn vocabulaire, een echte bij hart tellende woordenschat vormt,

Taalkrchtig zijn, is veerkrchtig zijn, is daadkrchtig kunnen zijn, is naar het potentieel van je eigen som kunnen participeren, het is stuurman van je eigen lot zijn,

Het woord maakt of breekt levens, mét het juiste woord wapen je je voor de toekomst,

Het is als jiu jitsu leren, voordat je op les mag, wordt je het belang geleerd, je moet het begrijpen, dat je leert te vechten, alleen om jezelf te verdedigen, te wapenen, tenzij het niet anders kan,

Fake news en fishing is overal, wie zich bewapend heeft met een goede woordenschat kan zich daartegen verdedigen,

Wie zich bewapend met woordenschat heeft meer kans op wél kunnen studeren, verdedigt zich tegen een leven in armoede, tegen onbegrepen zijn, tegen de weg kwijtraken in het ziekenhuis of tijdens het lezen van de bijsluiter,

Op school vergeten we kinderen, het belang van jezelf wapenen met woorden te laten begrijpen, de waarde kunnen grijpen, is iets anders dan rijtjes leren,

En juist op school, juist in de bibliotheek, juist met een accurate insteek van gemeente of overheid, juist iedereen die hier zit vandaag, maakt het verschil, voor kinderen zoals ik, onderschat dat niet,

Beloof me,

Letters voor het leven, zo rijkelijk als we het kunnen geven,

Leerkracht is levenskracht,

En ieder mens.